

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 12P/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820200901
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2020:5820200901.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, v právnej veci navrhovateľky/manželky/matky: F. E. A., rod. G. nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, K., právne zastúpená: JUDr. Ivica Firstová, advokátka, so sídlom Radlinského 1729, Dolný Kubín, proti odporcovi/manželovi/otcovi: D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, K., právne zastúpený: JUDr. Ferdinand Klinovský, advokát, so sídlom Hviezdoslavovo námestie 1660/22, Dolný Kubín, v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom: M. A., nar. XX.XX.XXXX a F. A., nar. XX.XX.XXXX, v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, Námestie A. Bernoláka 381/4, Námestovo, IČO: 30 794 536, takto

rozhodol:

I. Manželstvo F. E. A., rod. G., nar. XX.XX.XXXX, a D. A., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté v K. dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu K., vo zväzku X, ročník XXXX, strana XX, por. č. XX, sa r o z v á d z a.

II. Maloletý M. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletý F. A., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú do striedavej osobnej starostlivosti rodičov s tým, že:

IIa) Matka maloletých detí je o p r á v n e n á a p o v i n n á zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od nedele predchádzajúceho párneho týždňa od 17:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod.

IIb) Otec maloletých detí je o p r á v n e n ý a p o v i n n ý zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti každý párný týždeň v kalendárnom roku od nedele predchádzajúceho nepárneho týždňa od 17:00 hod. do nasledujúcej nedele do 17:00 hod.

IIc) Matka je p o v i n n á prevziať si maloleté deti v nedeľu o 17:00 hod. v každom párnom týždni v mieste bydliska otca a otec je p o v i n n ý prevziať si maloleté deti v nedeľu o 17:00 hod. v každom nepárnom týždni v mieste bydliska matky, pričom obidvaja rodičia sú povinní maloleté deti na vystriedanie osobnej starostlivosti riadne a včas pripraviť.

III. Obaja rodičia s ú o p r á v n e n í zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok.

IV. Počas trvania striedavej osobnej starostlivosti je otec p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého M. A., nar. XX.XX.XXXX sumou 70,- Eur mesačne a na výživu maloletého F. A., nar. XX.XX.XXXX sumou 50,- Eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Styk maloletých detí s rodičmi sa n e u p r a v u j e.

VI. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka návrhom na začatie konania doručeným súdu 06.05.2020 žiadala, aby súd manželstvo navrhovateľky a odporcu rozviedol, maloleté deti M., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX, na čas po rozvoде zveril do osobnej starostlivosti matky. Ďalej žiadala aby súd zaviazal otca prispievať na výživu mal. M. sumou 200 EUR mesačne a na výživu mal. F. sumou 150 EUR mesačne a to do 15. dňa mesiaca vopred k rukám matky. Nárok na náhradu trov žiadala nepriznať žiadnemu účastníkovi. Na pojednávaní 22.09.2020 matka navrhla upraviť úpravu styku otca s mal. deťmi na každý nepárny víkend v mesiaci od piatku do nedele 17:00 hod.

2. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo navrhovateľky a manžela je dlhšiu časovú dobu trvalo a vážne narušené, čo vyústilo do tej skutočnosti, že fakticky prestalo plniť svoje spoločenský účel. Tento stav nastal bez akéhosi konkrétneho previnenia jedného z manželov a ak za tento stav nesie niekto zodpovednosť, tak obaja manželia súčasne. V danej situácii možno konštatovať, že manželstvo sa postupne „vyčerpalo“ a v súčasnosti predstavuje len formálny zväzok. Ďalej navrhovateľka uviedla, že rodičia vo vzťahu k úprave rodičovských práv a povinností na čas po rozvoде dospeli zhode a to v takom smere, ako uviedla navrhovateľka v návrhu výroku rozsudku.

3. Odporca sa vyjadril tak, že s podaným návrhom na rozvod manželstva súhlasí. Je toho názoru, že manželstvo si už neplní svoj účel, s manželkou sa citovo odcudzili a nevidí možnosť ani na obnovenie ich spolužitia. Za hlavnú príčinu rozvratu vzťahu považuje zlú komunikáciu, ako aj to, že manželka mu napriek spoločným financiami dlhodobo odmietala sprístupniť zostatok na bankovom účte, ku ktorému on nemal prístup. Zhoršenie vzťahu medzi manželmi dosiahlo takú intenzitu, že v apríli 2020 musel opustiť spoločnú domácnosť, nakoľko spolužitie v jednej domácnosti už bolo neznesiteľné a pre dobro všetkých členov rodiny sa odsťahoval k svojim rodičom. Manžel však nesúhlasí s manželkou navrhnutou úpravou rodičovských práv a povinností na čas po rozvoде. Má veľký záujem na zverení mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti, a to vzhľadom na ich vek, potrebu pozornosti, vplyvu a kontaktu s otcom, ale aj s ich matkou. Neexistuje žiaden dôvod, pre ktorý by uvedená forma starostlivosti bola v rozpore so záujmami mal. detí. Práve pri tejto forme starostlivosti o nich bude mať on ako otec, ale i matka rovnocenný čas na to, aby sa mal. deťom mohli venovať, pripravovať do školy, tráviť voľný čas. Zároveň je toho názoru, že obidvaja rodičia majú vytvorené podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti, žijú v jednom meste, vo vzdialenosti pár metrov.

4. Uznesením č. k. 12P/19/2020-44 zo dňa 23.06.2020 ustanovil súd maloletým deťom za kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Námostovo, IČO: 30 794 536. Súd vychádzal z písomných správ kolízneho opatrovníka, ktoré boli vypracované pre účely súbežných konaní o úpravu rodičovských práv a povinností na čas do rozvođu (sp. zn. 4P/7/2020) zo dňa 19.03.2020, 24.06.2020 a 12.11.2020 a o nariadenie neodkladného opatrenia (sp. zn. 4P/80/2020) zo dňa 15.10.2020. Priamo na pojednávaní kolízny opatrovník uviedol, že odporúča mal. deti zveriť do osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov. Kolízny opatrovník pri pohovore s mal. deťmi zistil, že mal. M. chce byť zverený do striedavej osobnej starostlivosti a mal. F. sa vzhľadom k svojmu veku (4 roky) nevedel vyjadríť. Deti majú pozitívny vzťah k oboj rodičom a obaja rodičia majú vhodné podmienky na starostlivosť o deti.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis tohto konania, obsahom listín tvoriacich súdny spis sp. zn. 4P/7/2020 a obsahom listín tvoriacich súdny spis sp. zn. 4P//2020, výsluchom manželky, manžela a kolízneho opatrovníka.

6. Súd nevykonal matkou navrhované znalecké dokazovanie na preverenie osobnosti otca, osobnosti matky a ich spôsobilosť vychovávať deti, zručnosti oboch rodičov a ich predpoklady pre osobnú starostlivosť o mal. detí a tiež či by bolo vhodné zveriť deti do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nakoľko vyhodnotil takýto dôkaz ako nadbytočný, keďže v priebehu konania nevyšli najavo žiadne pochybnosti o osobnostiach rodičov, o ich spôsobilosti a zručnostiach zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. deti, ktoré by znemožňovali zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti, navyše za situácie keď obe deti vyjadrujú vyslovene pozitívny vzťah k svojim rodičom a ani z práce kolízneho opatrovníka s rodinou nevyplývala takáto pochybnosť. Jedinou relevantnou námietkou voči striedavej

osobnej starostlivosti bola skutočnosť, že medzi rodičmi viazne komunikácia, na vyhodnotenie čoho súd nepovažoval za potrebné nariadovať znalecké dokazovanie. Súd mal tiež za to, že mal. M. je vzhľadom k svojmu veku už dostatočne zrelý na to, aby vedel vyjadriť svoj názor.

7. Ďalej súd nenariadil matkou navrhnuté psychiatrické posúdenie otca. Počas konania bolo zistené, že otec navštevoval psychológa a tiež psychiatra. Nebolo však žiadnym spôsobom preukázané, že by dôvody, prečo otec sám vyhľadal týchto odborníkov pretrvávali a aký negatívny vplyv by mali mať na výchovu mal. detí. V čase kedy sa otcovi rúcalo manželstvo a s matkou mal spory ohľadne starostlivosti o mal. deti, nie je neprirodzené mať negatívne myšlienky až depresie. Z ničoho však ani náznakom nevyplývalo, že tieto stavy by mali nadobudnúť takú intenzitu, že by znemožňovali starostlivosť otca o mal. deti. Otca možno skôr vyzdvihnúť za to, že odbornú pomoc vyhľadal, a situáciu nenechal dospieť do takého štádia, kedy by sa jeho správanie mohlo prejavíť negatívnejšie vo vzťahu k jeho rodine. Uvedený dôkazný prostriedok zo strany matky považoval súd za účelový v snahe vykresliť otca ako nespôsobilého starostlivosti o mal. deti, pričom však počas konania vyšlo najavo, že mal. deti u otca pomerne často prespávali a on zabezpečoval starostlivosť o ne.

8. Súd nevykonával výsluch mal. detí na pojednávaní, nakoľko mal. deti už boli vyslúchnuté kolíznym opatrovníkom a opätovný výsluch by súd považoval za neprimeranú psychickú záťaž pre mal. deti a to najmä za stavu, keď mal. M. sa v rozhovore s kolíznym opatrovníkom jednoznačne vyjadril za striedavú starostlivosť a mal. F. vzhľadom k svojmu veku, by pravdepodobne nevedel uviesť nič čo ešte neuviedol v rozhovore s kolíznym opatrovníkom.

9. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

10. Podľa § 23 ods.2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

11. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

12. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že účastníci konania uzatvorili manželstvo v K. dňa XX.XX.XXXX, a toto manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu K., vo zväzku X, ročník XXXX, strana XX, por. č. XX. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti: M. a F.. Manželia od apríla 2020 nežijú v spoločnej domácnosti. K ich vzájomnému citovému odcudzeniu došlo postupne pre rozdielnosť ich pováh. Obaja sa zhodujú, že ich manželstvo má už iba formálny charakter a želajú si ho rozviesť.

13. Na základe vyššie opísaného skutkového stavu súd dospel k názoru, že manželstvo účastníkov konania nie je funkčné a ani jedna zo strán nemá záujem na tom, aby sa pokúsili o obnovu manželského spoluzitia. Súd má preto za to, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Podľa názoru súdu možno za hlavnú príčinu rozvratu manželstva označiť vzájomné citové odcudzenie sa.

14. Podľa čl. 5 Zákona o rodine:

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

16. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

17. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy mesiac dopredu.

25. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.01.2016 sp. zn. 11CoP/290/2015:

„V prvom rade hľadiskom pri rozhodovaní je vždy záujem dieťaťa, nemôže stačiť svojvoľné a účelové alebo nelogické odmietanie striedavej osobnej starostlivosti preferenčným rodičom, pretože takéto

správanie je zneužívaním práva dieťaťa, práva dieťaťa vychovávať, ktorého obsahom je aj právo osobnej starostlivosti o dieťa.“

26. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že mal. deti žijú v súčasnosti prevažne s matkou. S týmto stavom však otec nesúhlasí a v tomto konaní ako aj v konaní sp. zn. 4P/7/2020 (o úpravu rodičovských práv na čas do rozvodu) sa domáha zverenia mal. detí do osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov. V konaní sp. zn. 4P/7/2020 boli deti prvostupňovým rozsudkom zverené do striedavej osobnej starostlivosti, avšak toto rozhodnutie nie je právoplatné nakoľko bolo zo strany matky podané odvolanie. Bolo zistené, že rodičia sa pôvodne vedeli, najmä v období II. kvartálu 2020, dohodnúť na starostlivosti o mal. deti (č.l. 55 sp. zn. 4P/7/2020), následne však začalo dochádzať k nezhodám a nepravidelnému režimu vo vzťahu k osobnej starostlivosti, čo dospelo do štádia, že mal. deti chodia k otcovi len na pár dní a to v zásade podľa úvahy matky. Z uvedeného je zrejmé, že tak ako matka v súčasnosti a otec v nedávnej minulosti, vedia obaja rodičia zabezpečiť riadne osobnú starostlivosť o mal. deti. Matka pracuje ako účtovníčka v mieste bydliska. Otec pracuje ako obchodný zástupca na živnosť, pričom pôsobí na Slovensku a 4x do roka chodí na poradu do Poľska. Nechodí na viacdňové pracovné cesty, vždy na noc sa vracia do miesta bydliska. Prácu si vie organizovať tak, aby v ten týždeň, keď bude mať mal. deti vo svojej starostlivosti vykonával len pracovnú administratívu z domu. V prípade nevyhnutnej potreby mu vedia so starostlivosťou o mal. deti vypomôcť jeho rodičia. Rodičia mal. detí žijú niekoľko sto metrov od seba na sídlisku F. v K.. Mal. M. navštevuje 5. ročník základnej školy na F., mal. F. navštevuje materskú školu na F.. Obe mal. deti majú pozitívny vzťah ku svojim rodičom. Mal. M. sa pre kolízneho opatrovníka vyjadril, že súhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou oboch rodičov, mal. F. sa vzhľadom k svojmu veku nevedel k problematike striedavej starostlivosti vyjadriť. Súd musel prihliadať aj na súrodenecké väzby a nepovažoval by za prospešné oddeľovať súrodencov od seba tým, že by pre každého z nich určil osobitný režim osobnej starostlivosti. Súd na pojednávaní 22.09.2020 uložil rodičom povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi. Podľa zistení psychologičky Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Námestovo sú interakcie rodičov výrazne ovplyvnené konfliktami v dôsledku ťažkej rozvodovej situácie a k dohode ohľadom starostlivosti na uvedených sedeniach nedošlo. Matka na pojednávaní a vo svojich neskorších písomných vyjadrení vo všetkých súčasne prebiehajúcich konaniach (aj konanie sp. zn. 4P/7/2020) uvádzala, že nie je možná akákoľvek komunikácia medzi ňou a manželom. Uvedeným tvrdeniam však nedokázala dať taký skutkový a argumentačný základ, ktorý by súd mohol vyhodnotiť ako aspoň čiastočnú objektívnu príčinu viaznucej komunikácie medzi rodičmi. Vzhľadom na pôvodne prebiehajúce stretávanie sa mal. detí s otcom, kedy boli deti aj viac ako týždeň u otca (júl, august 2020) a aj neskoršie hoc kratšie ale viacdňové návštevy mal. detí u otca, teda skutočnosť, že matka a otec sú schopný aspoň v určitej miere zohľadniť najlepší záujem mal. detí a umožniť mal. deťom kontakt s otcom, tak vyznelo priam až urputné poukazovanie právnej zástupkyne matky na nemožnosť komunikácie medzi rodičmi ako málo vierohodné a vyslovene účelové, smerujúce k tomu, aby bol na základe zlej, ba až neexistujúcej komunikácie medzi rodičmi zamietnutý návrh otca na striedavú osobnú starostlivosť. Súd si uvedomuje, že komunikácia medzi rodičmi je štandardne jednou z podmienok nariadenia striedavej osobnej starostlivosti, avšak je potrebné poukázať na to, že táto podmienka je väčšinou založená na subjektívnom prístupe rodičov alebo jedného z nich, inak povedané, ten kto sa nechce dohodnúť sa nedohodne, kto nechce komunikovať, nebude komunikovať. Ak rodičia komunikujú bezproblémovo, tak zväčša uzatvoria rodičovskú dohodu o úprave starostlivosti o mal. deti, ak ich komunikácia viazne, jeden z rodičov môže požiadať, aby o nariadení osobnej striedavej starostlivosti rozhodol súd. Striktným aplikovaním podmienky vzájomnej komunikácie rodičov v situácii, keď jeden z rodičov bez zjavnej príčiny tvrdí, že komunikácia je nemožná, by došlo k stavu kedy by sa stalo ust. § 24 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine v praxi zbytočným a nepoužiteľným, keďže jeden z rodičov by tak vedel len na základe svojho tvrdenia dosiahnuť, že súd striedavú starostlivosť nenariadi z dôvodu absentujúcej komunikácie rodičov. Uvedené ustanovenie (§ 24 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine) je v zákone práve pre takéto prípady, kedy je zo strany súdu potrebné posúdiť, či sú objektívne splnené všetky podmienky pre osobnú striedavú starostlivosť, alebo či je tu len subjektívny dôvod na strane rodičov. Súd tu musí podotknúť, že nevdľa hociktorého z rodičov komunikovať s druhým rodičom je na škodu mal. dieťaťa. Takýto prístup a prípadné následné zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, poznačí mal. deti na celý život, nakoľko je vysoko nepravdepodobné, že za daných podmienok si dieťa k rodičovi, ku ktorému bude chodiť len na víkendové návštevy dvakrát do mesiaca, vytvorí rovnako silný vzťah ako k rodičovi, u ktorého bude dennodenne, nakoľko tento víkendový rodič nebude poznať jeho dennodenné radosti a starosti. V stave kedy obaja rodičia prejavili záujem mať mal. deti v osobnej starostlivosti, obaja rodičia vedia zabezpečiť osobnú starostlivosť a majú na ňu vhodné podmienky, keď

mal. deti vyjadrujú pozitívny vzťah k oboj rodičom, keď rodičia bývajú niekoľko sto metrov od seba, keď by sa nezmenila škola resp. materská škola mal. detí ani okruh ich kamarátov, a rodičia aj napriek svojej vzájomnej animozite predsa len vedia do určitej miery komunikovať, minimálne vo vzťahu k mal. deťom, má súd za to, že striedavá osobná starostlivosť je pre mal. deti najvhodnejšou formou osobnej starostlivosti. Každý z rodičov sa v živote mal. dieťaťa podieľa nezastupiteľným spôsobom na ich vývoji a výchove, čím sa realizuje právo dieťaťa na plnohodnotný vzťah k oboj svojim rodičom. Tiež sa tým realizujú práva rodičov na plnohodnotnú výchovu svojich detí. Dieťa má právo na starostlivosť a pravidelný osobný styk so svojimi rodičmi nakoľko každý z nich hrá v živote dieťaťa nezastupiteľnú rolu a slúži mu aj ako vzor. Z uvedených dôvodov súd považuje striedavú osobnú starostlivosť za najprínosnejší spôsob starostlivosti z pohľadu mal. detí.

27. Zo zisťovania príjmových a majetkových pomerov rodičov vyplynulo, že čistý príjem matky zo zamestnania je 540 EUR/mesiac. Matka je poberateľkou detského prídavku vo výške 50 EUR/mesiac. Otec vykonáva svoju zárobkovú činnosť ako živnostník, avšak len vo vzťahu k jednému odberateľovi jeho služieb (obchodný zástupca), a tento vzťah má veľmi blízko ku vzťahu zamestnávateľ - zamestnanec. Čistý príjem otca je 1200 EUR/mesiac, k čomu treba pripočítať nenárokovateľnú a od výsledkov závislú, ale v zásade pravidelnú, ročnú odmenu, a tak je priemerný mesačný príjem otca v čistom cca 1300 EUR. Z výdavkov na mal. M., ktoré uviedla matka, súd v plnej miere akceptoval ako odôvodnené mesačné výdavky: mobil 4 EUR, ZRPŠ 0,83 EUR, poplatok za smeti 1,17 EUR, výlety a exkurzie 8,33 EUR, plaváreň 20 EUR, mimoškolské aktivity a hračky 20 EUR. Ostatné matkou uvádzané výdavky na mal. M. súd akceptoval len v takej miere, ktorá zodpovedá skutočným potrebám mal. dieťaťa: oblečenie a obuv 40 EUR (namiesto matkou uvádzaných 70 EUR), strava 75 EUR, nakoľko mal. M. obeduje v škole (namiesto matkou uvádzaných 150 EUR), školské potreby 20 EUR (namiesto matkou uvádzaných 40 EUR a jednorazového septembrového výdavku 120 EUR), kozmetika a hygienické potreby 10 EUR (namiesto matkou uvádzaných 20 EUR), lieky, lekári a vitamíny, keďže vzhľadom k dobrému zdravotnému stavu mal. detí z ničoho nevyplynula potreba pravidelného kupovania liekov a návštev lekárov: 10 EUR (namiesto matkou uvádzaných 30 EUR), spoločné výlety s matkou 20 EUR (namiesto matkou uvádzaných 75 EUR). Súd neakceptoval ako výdavok sporenie, nakoľko bolo zrejme, že dispozičné právo k sporiacemu účtu má matka. Oprávnené výdavky na mal. M. sú tak cca 230 EUR/mesiac. Z výdavkov na mal. F., ktoré uviedla matka, súd v plnej miere akceptoval ako odôvodnené mesačné výdavky: poplatok za škôlku 5 EUR, poplatok za stravu v škôlke 28,40 EUR, divadelné predstavenia v škôlke 4 EUR, poplatok za smeti 1,17 EUR, výlety a hračky 20 EUR. Ostatné matkou uvádzané výdavky na mal. M. súd akceptoval len v takej miere, ktorá zodpovedá skutočným potrebám mal. dieťaťa: oblečenie a obuv 30 EUR (namiesto matkou uvádzaných 50 EUR), strava doma 50 EUR (namiesto matkou uvádzaných 150 EUR), kozmetika a hygienické potreby 10 EUR (namiesto matkou uvádzaných 20 EUR), lieky, lekári a vitamíny, keďže vzhľadom k dobrému zdravotnému stavu mal. detí z ničoho nevyplynula potreba pravidelného kupovania liekov a návštev lekárov: 10 EUR (namiesto matkou uvádzaných 30 EUR), spoločné výlety s matkou 20 EUR (namiesto matkou uvádzaných 75 EUR). Súd neakceptoval ako výdavok sporenie, nakoľko bolo zrejme, že dispozičné právo k sporiacemu účtu má matka. Oprávnené výdavky na mal. F. sú tak cca 180 EUR/mesiac. Matkou uvádzané výdavky matky a mal. detí boli spolu vo výške 1500 EUR/mesiac (pričom matka ešte neuviedla výdavky na fajčenie) pri jej príjme cca 600 EUR/mesiac. Napriek skutočnosti, že rodičia si rozdelili peňažné prostriedky na účtoch a matka mala po odchode otca z domácnosti k dispozícii peňažné prostriedky (cca 5000 EUR), má súd za to, že takéto vysoké matkou deklarované výdavky nezodpovedajú skutočnosti, resp. ak by skutočnosti zodpovedali, tak takáto situácia nie je udržateľná, nakoľko nereflektuje na príjmy matky ani oboj rodičov.

28. Keďže mal. deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni oboj rodičov a to bez ohľadu, u ktorého z nich sa práve nachádzajú v osobnej starostlivosti, prihliadnuc na značný rozdiel medzi príjmom matky a otca, súd napriek rozhodnutiu o striedavej osobnej starostlivosti, kedy budú mať oboja rodičia mal. deti počas rovnakého časového obdobia vo svojej osobnej starostlivosti, určil povinnosť otca prispievať na výživu mal. detí k rukám matky. Súd uvedenú povinnosť určil z dôvodu, aby nedochádzalo k zásadnej zmene životnej úrovne mal. detí počas ich pobytu u matky. Súd uvedené výživné určil tak, že najprv zistil, akú časť oprávnených výdavkov mal. detí by vzhľadom k pomeru svojich príjmov mal hradit každý z rodičov (matka 32 % : otec 68%). Následne zohľadňoval len rozdiel medzi príjmami matky a otca (36% z oprávnených výdavkov na mal. deti), a tento rozdelil medzi matku a otca vychádzajúc z pomerov ich príjmov avšak prihliadnuc aj na skutočnosť, aby bola pre mal. deti čo najmenej citeľná zmena životnej úrovne medzi rodičmi.

29. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. O trovách súd rozhodol v súlade s § 52 CMP a nepriznal ich žiadnemu účastníkovi. Súd po preskúmaní okolností prípadu nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zaviazat' ktoréhokoľvek z účastníkov konania na náhradu trov druhého účastníka, keďže o rozvrat manželstva sa obaja účastníci pričínili zhruba rovnakým dielom.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.